

Datum 2018-10-25

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Underlag till extern referensgrupp – Försäkringstekniska avsättningar

Bakgrund

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, enligt 5 kap. 7 § lag (2019:000) om tjänstepensionsföretag (den föreslagna lagen), meddela föreskrifter om de försäkringstekniska avsättningarnas innehåll och beräkning enligt 5 kap. 1-4 §§ i den föreslagna lagen.

Förslagets innehåll

FI avser att meddela föreskrifter med utgångspunkt från Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2013:23 om försäkringsföretagens val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar samt 4 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2015:8 om Försäkringsrörelse. Föreskrifterna avses innehålla bestämmelser om bl.a. omfattningen av kassaflöden, antaganden vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar, jämförelser med gjorda erfarenheter och val av räntesats.

Föreskrifterna är tänkta att ha dels bestämmelser, dels bilagor innehållande bl.a. metodbeskrivningar, formler och tabeller. Bestämmelserna hänvisar till bilagorna, där metoden för beräkning av diskonteringsräntekurvan (baserad på 2 kap. FFFS 2013:23) samt metoden för beräkningen av den långsiktiga terminsräntan (se bilaga) framgår.

När det gäller diskonteringsräntan tas räntegolvet bort. Ett avdrag för aktsamma antaganden om 35 baspunkter kommer att finnas.

Utgångspunkten är att föreskrifterna alltså ska innehålla en beskrivning av metoden för beräkning av den långsiktiga terminsräntan (UFR). FI avser även att publicera resultaten av nämnda beräkning. Avsikten är dock att nämnda metod i föreskrifterna (se bilaga) ska kunna användas av tjänstepensionsföretagen för att även de själva ska kunna beräkna den långsiktiga terminsräntan.

Frågor till referensgruppen

- Bilagt återfinns utkast på föreskrifterna avseende metoden för beräkning av den långsiktiga terminsräntan. Framgår av bilagan, med tillräcklig tydlighet, hur tjänstepensionsföretagen ska beräkna den långsiktiga terminsräntan? Vilka för- respektive nackdelar ser referensgruppen med den föreslagna metoden eller föreskriftstekniken?
- Enligt 5 kap. 3 § andra stycket i den föreslagna lagen gäller särskilda regler för de försäkringstekniska avsättningarna som motsvarar tjänstepensionsföretags ansvarighet enligt 5 kap. 1 § andra stycket 4 eller 5. Finns det några ytterligare principiella skillnader som bör beaktas i föreskrifterna för denna del av de försäkringstekniska avsättningarna?
- Ser referensgruppen några situationer då det skulle kunna vara intressant eller aktuellt att ett tjänstepensionsföretag har högre försäkringstekniska avsättningar än vad som beräknats enligt reglerna i föreskrift och lag. I sådana fall vilka situationer?

Bilaga Metod för att bestämma den långsiktiga terminsräntan

1. Beräkning av den långsiktiga terminsräntan

Den långsiktiga terminsräntan ska en gång om året fastställas för följande valutor: SEK, NOK, DKK, EUR, GBP och USD. För övriga valutor ska den långsiktiga terminsräntan för SEK användas.

För varje valuta, enligt första stycket, ska förändringen i den långsiktiga terminsräntan begränsas till en ökning eller minskning med 15 baspunkter (bp), eller förbli oförändrad enligt följande regel:

$$UFR_t^L = \begin{cases} UFR_{t-1}^L + 15 \text{ bp om } UFR_t \geq UFR_{t-1}^L + 15 \text{ bp} \\ UFR_{t-1}^L - 15 \text{ bp om } UFR_t \leq UFR_{t-1}^L - 15 \text{ bp} \\ UFR_{t-1}^L \text{ annars} \end{cases}$$

där

UFR_t^L betecknar den långsiktiga terminsräntan för år t , efter begränsning i den årliga förändringen

UFR_{t-1}^L betecknar den långsiktiga terminsräntan för år $t + 1$, efter begränsning i den årliga förändringen

UFR_t betecknar den långsiktiga terminsräntan för år t , innan begränsning i den årliga förändringen. den bestäms som summan

$$UFR_t = E(R) + E(I)$$

där

$E(R)$ = förväntade realräntan, beräknad enligt 2 nedan, och

$E(I)$ = förväntade inflationstakten, bestämd enligt 3 nedan.

2. Beräkning av den förväntade realräntan

Den förväntade realräntan är ett enkelt aritmetiskt medelvärde av årliga realräntor från år 1961 fram till och med året före omräkningen av den långsiktiga terminsräntan enligt följande formel:

$$E(R) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n r_{1960+i}$$

där

n är antal år från slutet av 1960

r_i är den årliga realräntan för år 1960+i.

För varje år sedan 1961 är den årliga realräntan det aritmetiska medelvärdet av de årliga realräntorna för Belgien, Frankrike, Förenta Staterna, Italien, Nederländerna, Storbritannien och Tyskland. För varje land och varje år beräknas den årliga realräntan som

$realräntan = (kort\ nominell\ ränta - inflation)/(1 + inflation),$

där

kort nominell ränta hämtas från Europeiska Kommissionens årliga makroekonomiska databas (AMECO database), och *inflation* hämtas från OECD:s Main Economic Indicators database.

Den förväntade realräntan ska avrundas till fem decimaler. Om den icke avrundade realräntan är lägre än den avrundade året innan ska den avrundas uppåt och om den icke avrundade realräntan är högre än den avrundade året innan ska den avrundas nedåt.

3. Beräkning av den förväntade inflationstakten

Om aktuell centralbank har ett angivet inflationsmål, ska den förväntade inflationen baseras på inflationsmålet enligt följande regel:

Den förväntade inflationen, E(I), för respektive valuta är:

- 1 %, då inflationsmålet är lägre än eller lika med 1 %,
- 2 %, då inflationsmålet är högre än 1 % och lägre än 3 %,
- 3 %, då inflationsmålet är högre än 3 % och lägre än 4 %,
- 4 %, då inflationsmålet är 4 % eller högre.

Om en centralbank anger inflationsmålet som ett intervall, ska mittpunkten i detta intervall användas ovan.

Om en centralbank inte har angett ett inflationsmål, sätts inflationsmålet till 2 %.